

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
Број Т-01-1056
Датум 15 НОВ 2018
КРАГУЈЕВАЦ

**ПРОГРАМ РАДА И РАЗВОЈА
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

кандидата за ректора Универзитета у Крагујевцу

за мандатни период 2018-2021

Проф. др Ненад Филиповић

Крагујевац, 15.11.2018.

УВОД (Мотивација)	2
1. ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА КРОЗ ЕЛЕМЕНТЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА	3
2. УПРАВЉАЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТОМ	3
3. НАСТАВНО ОСОБЉЕ.....	3
4. НАСТАВНА ДЕЛАТНОСТ И КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА	4
4.1. Студијски програми	4
5. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА.....	6
6. НЕГОВАЊЕ ПАРТНЕРСТВА И САРАДЊЕ У ЗЕМЉИ	7
6.1 Сарадња између научних и привредних субјеката	7
6.2 Изградња научно-технолошког парка (НТП) Универзитета у Крагујевцу.....	8
6.3 Сарадња између САНУ и Универзитета у Крагујевцу	10
7. ИНОВАТИВНОСТ У СКЛАДУ СА СВЕТСКИМ ТРЕНДОВИМА.....	10
8. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД.....	10
8.1 Могући извори финансирања научно-истраживачке делатности	11
9. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ РЕСУРСА И БОЉИХ УСЛОВА СТУДИРАЊА.....	11
9.1 Финансијски ресурси	12
10. УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ	13
11. ЗНАЊЕ И ДОЖИВОТНО ОБРАЗОВАЊЕ	13
11.1 УМЕТНОСТ, КУЛТУРА И СПОРТ.....	14
12. ЗАКЉУЧНИ СТАВОВИ.....	14
12.1 Приоритети у наредном периоду	14

УВОД (Мотивација)

Одлука да се кандидујем за ректора Универзитета у Крагујевцу непосредно пре истицања мандата в.д. ректора који сам прихватио пре неколико месеци је произашла из читавог низа околности и сопственог промишљања, а на темељу искуства обављања ове одговорне функције у овом кратком периоду, као и на основу искуства кроз континуирани рад у области високог образовања, руковођења научно-истраживачким пројектима и међународног искуства на престижним светским универзитетима. Жеља ми је да, пре свега, кроз лични ангажман пружим допринос јачању институције којој професионално припадам и да покренем низ значајних иницијатива у области развоја Универзитета у Крагујевцу.

Моја кандидатура за ову часну дужност истовремено је и опредељење да наредне три године свога живота у потпуности посветим просперитету Универзитета у Крагујевцу као темељног ослоњаца развоја овог региона Србије и нашег друштва.

Сматрам да поседујем велико искуство у познавању функционисања факултета и универзитета као и у руковођењу великим бројем националних и међународних научно-истраживачких пројеката. Надам се да ћу већ успостављени ниво и квалитет сарадње са свим запосленима на Универзитету наставити да одржавам. Чињеница да са проректорима и члановима Сената и Савета Универзитета у Крагујевцу већ остварујем лично међусобно уважавање и поверење, представља за мене додатни подстрек у доношењу одлуке да се кандидујем за ректора, уверен у заједнички успех у раду.

1. ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА КРОЗ ЕЛЕМЕНТЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

У даљем тексту презентован Програм рада усклађен је са Стратегијом обезбеђења квалитета на Универзитету у Крагујевцу и пратећим елементима Акционог плана.

Циљеви поменуте Стратегије, груписани су 2008. године кроз 12 кључних аспеката. Остварење ових стратешких универзитетских циљева данас је могуће кроз обезбеђење 12 систематизованих мера, а на путу ка очекиваним резултатима и наставним исходима.

2. УПРАВЉАЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТОМ

Управљање и руковођење Универзитетом захтева висок степен сарадње између Сената, Савета и ректора као законског заступника Универзитета.

Ректорски колегијум, који чине проректори и ректор, мора да свакодневно ради на текућим пословима и координацији рада комисија (КПП, КОК), Већа и Сената Универзитета.

Посебна одговорност ректора је према Савету и Сенату Универзитета и академској заједници која му укаже поверење. Уколико будем изабран, врло транспарентно ћу реализовати све кључне процесе на Универзитету у пуној координацији са колегијумом, предлагати одлуке Сенату и са истим упознавати Савет Универзитета како би постојао потпуни увид о раду ректора и Сената.

Основно настојање биће да се административне процедуре у свим подручјима рада и пословања јасно и квалитетно дефинишу општим актима. У административном пословању, биће нужно користити савремене методе и технике организације рада и обављања послова и модернизовати информационе токове унутар Универзитета.

3. НАСТАВНО ОСОБЉЕ

Наставно особље би требало да представља узор студентима и широј друштвеној заједници у сваком погледу, са фокусима на: резултате рада, који произилазе из процеса рада, угледно понашање и без помисли на негативне појаве (корупцију, непотизам и друге негативне појаве). Потребно је тежити ангажовању гостујућих професора са светски познатих универзитета и ангажовању професора са других реномираних универзитета у Србији.

Потребно је одржавати квалитетан наставни кадар и потенцирати запошљавање младих људи, пријем најбољих студената на места асистената и сарадника у настави.

4. НАСТАВНА ДЕЛАТНОСТ И КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА

Наставна делатност је примарни задатак на Универзитету. Ту, пре свега, треба интензивно радити на обезбеђењу квалитета студијских програма, на акредитацији нових студијских програма, на сва три нивоа на свим факултетима. Студијски програми и излазне компетенције свршених студената требало би да буду што више усаглашени са потребама тржишта рада и европским моделима високог образовања (пример модела изврности).

Задатак руководства Универзитета биће да пружи сву неопходну подршку факултетима у циљу акредитације нових студијских програма, а посебно у областима које се тек развијају на Универзитету.

Један од приоритета биће формирање ИМТ (интер-мулти-трансдисциплинарних) студија на српском и енглеском језику на Универзитету.

4.1. Студијски програми

У току је реакредитација постојећих студијских програма. Треба припремити и извршити модификацију застарелих студијских програма и акредитацију старих

који су се показали као успешни са становишта повећаног интереса и могућности запошљавања и њихове усаглашености са сличним програмима боље ранжираних универзитета из региона и ширег европског простора.

Сва три нивоа студирања, основне, мастер и докторске студије, треба континуирано ревидирати и радити на њиховом побољшању.

Студијски програми морају бити усклађивани са савременим токовима научног, технолошког, економског, социјалног и културног развоја тако да крајњи исход образовања, мерен квалитетом научне и стручне оспособљености свршених студената, потпуно одговара захтевима тржишта радне снаге. У студијске програме треба увести елементе истраживања, садржаје којима се подстиче предузетништво, унапређују практичне вештине и компетенције и дају нове. Настојање Универзитета биће да се реформа постојећих студијских програма и развој нових, одвија уз непосредно учешће студената и послодаваца кроз формирање Савета послодаваца.

Потребно је подржати веће коришћење методологије и технологија е-учења као допуну традиционалном учењу, кроз развој студијских програма који се изводе паралелно (у класичном облику и као студије на даљину) и студијских програма који се реализују само као студије на даљину (*on-line* студије).

У плану је формирање интердисциплинарних студија, на српском и енглеском језику, посебно на мастер и докторским студијама. Треба подржавати иницијативе које долазе са факултета за нове и атрактивне студијске програме. Размотриће се и формирање докторске школе из области које предложи факултети Универзитета.

Потребно је повећати број докторских студијских програма који имају међународно признате професоре као менторе. Извршиће се усклађивање са већ акредитованим програмима са европских и светских универзитета.

Универзитет ће такође настојати да кроз споразуме са међународно признатим универзитетима креира заједничке студијске програме.

Потребно је размотрити и оснивање мастер специјалистичких студија које су праксе у европском простору образовања.

Треба размотрити акредитацију студијског програма из области физичког васпитања и испитати могућност обезбеђивања простора за извођење наставе и вежби кроз приватно-јавно партнерство. Универзитет мора узети активно учешће и у легалним спортским организацијама чији је оснивач.

Поред наведеног, потребно је предузети мере у циљу међународне акредитације Универзитета и факултета.

5. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Предуслов за развој међународне сарадње јесте унапређење интернационализације Универзитета у Крагујевцу кроз следеће активности:

- јачање структурних метода за привлачење страних студената и особља и повећањ долазне (incoming) мобилности,
- јачање структурних метода за подршку и повећање броја одлазне (outcoming) мобилности интеграцију мобилности у студијске програме,
- развој студијских програма, курсева и предмета на страним језицима (примарно енглеском) на свим нивоима студија ,
- развој заједничких студијских програма са иностраним партнерима,
- успостављање подршке јединицама за имплементацију стратегије на нивоу универзитета,
- развој стратешких партнерстава са универзитетима и истраживачким институцијама широм света (нпр. билатерални уговори, мреже, IPA, SCOPES, INTEREG, HORIZON2020, Erasmus + пројекти),
- успостављање стандарда за међународно оцењивање истраживања,
- развој финансијског оквира – стратешких планова за додатно финансирање,
- јачање система за праћење развоја образовања и истраживања на нивоу факултета и редовно извештавање у циљу добијања јасне слике о имплементацији стратегије.

У циљу јачања међународне сарадње Универзитета у Крагујевцу, неопходно је:

- извршити усклађивање стратегије научноистраживачког развоја Универзитета са државном политиком развоја науке имајући у виду краткорочне, средњорочне и дугорочне могућности финансирања науке из ЕУ фондова;
- јачати активности центара изврности у оквиру Универзитета;
- ускладити приоритете у научноистраживачкој делатности са приоритетима оквирних програма ЕУ, и обезбедити неопходна средства кроз програме COST, EUREKA, ERASMUS, SCOPES, IPA, INTERREG, HORIZON2020 и друге;

6. НЕГОВАЊЕ ПАРТНЕРСТВА И САРАДЊЕ У ЗЕМЉИ

6.1 Сарадња између научних и привредних субјеката

Јачањем сарадње науке и привреде с циљем прерастања образовања и интелектуалног капитала у стратешки развојни ресурс потребно је подстицати додатно повезивање научних институција и привредног сектора кроз истраживачке пројекте и флексибилне програме доживотног образовања кроз Центар за доживотно учење, успостављајући стратешко партнерство Универзитета, факултета и привредног сектора.

Студијске програме академских студија неопходно је усагласити са потребама привреде.

Универзитет ће подстицати факултете да понуде додатне програме формалног и неформалног образовање запослених у привреди како би могли да задовоље нове захтеве послова којим се баве или оних којима желе да се баве.

Неопходно је подстицати заједнички рад на иновационим пројектима, а на којима треба ангажовани студенте и стручњаке из привреде, а у циљу стварања иновација.

Универзитет ће посебно настојати да се на факултетима подстичу предузетничке иницијативе дипломираних студената чиме се доприноси стварању нове индустрије засноване на знању.

6.2 Изградња научно-технолошког парка (НТП) Универзитета у Крагујевцу

С обзиром на захтеве савремене индустрије, постоји све израженија потреба за испитивањем нових материјала и технологија. Привредна друштва, која према имплементираним стандардима и захтевима купаца морају да спроводе испитивања, како готових производа, тако и улазних материјала, принуђена су да многа испитивања спроводе у иностранству што захтева значајно ангажовање финансијских средстава.

У складу са заступљеношћу индустријских грана и броја и значаја привредних друштава која послују у оквиру ових грана, неопходно је да фокус активности у НТП буде на следећим технологијама:

1. ИКТ – примењене ИТ технологије,
2. Производне технологије,
3. Биоинжењеринг,
4. Нано технологије,
5. Технологије развоја нових материјала.

Тренутно постоји велика заинтересованост привредних субјеката у региону Града Крагујевца за коришћење услуга које би НТП требало да пружи како станарима тако и другим привредним друштвима ван НТП. Највећи интерес показују привредна друштва из ИТ сектора, као и произвођачи пластичних компоненти, произвођачи грађевинских производа, произвођачи електронских компоненти, производа од гуме, медицинских апарата и уређаја.

При пројектовању НТП морају се имати у виду два приступа:

- а) да је НТП делом и индустријска зона у коју се смештају компаније са средњим и високим нивоом технологија којима се обезбеђују одређени услови за неометани раст и развој (лакши приступ новим технологијама и знању),
- б) НТП је истраживачка институција чији је крајњи циљ комерцијализација научних достигнућа кроз инкубирање нових знања, технологија и вештина и њихов трансфер кроз оснивање високотехнолошких фирми у самом парку и њихово неговање, као и кроз трансфер знања и технологија у окружење. Овакав НТП готово увек оснивају универзитети и истраживачке институције.

Зависно од тога који се тип НТП дизајнира зависи и које ће методологије бити примењене: (1) оне које су ближе пројектовању индустријских предузећа и погона; (2) оне које су ближе пројектовању научних/истраживачких институција које имају задатак да комерцијализују научна истраживања.

Стварање НТП у Крагујевцу подразумева:

- стварање финансијски одрживе могућности развоја атрактивне за инвестиције и развој заједнице,
- подржавање и креирање квалитетних високо-технолошких послова,
- стварање услова партнерима да са Универзитетом у Крагујевцу у научним истраживањима и развоју напредних технологија, а уз помоћ јавних и приватних инвестиција, спроводе најсавременија истраживања и радно окружење,
- реално увећање напретка на локалном нивоу,
- креирање решења за start-up, предузетништво и бизнис заснован на иновативним технологијама,
- омогућавање унапређења већ присутних технологија и процеса,
- омогућавање апликативне примене ИТ технологија у развијању нових производа и материјала кроз мултидисциплинарне приступе.

Циљеви НТП у Крагујевцу су:

- обављање високо-квалитетног истраживања за трансфер технологије у индустрију,
- промовисање великих технолошких апликација у индустрији,
- активности које су основа за рађање/инкубирање технолошког предузетништва,
- унапређење технологија развоја људских ресурса у региону,
- обезбеђивање фокуса за сарадњу индустрије и универзитета,
- пружање подршке привредним друштвима и олакшавање испитивања и развоја нових производа и материјала.

6.3 Сарадња између САНУ и Универзитета у Крагујевцу

Сарадња између САНУ и Универзитета у Крагујевцу мора ићи у смеру афирмисања Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, кроз укључивање научника и сарадника Универзитета у Крагујевцу у одборе САНУ, кроз заједничке научне скупове или учешће на научним скуповима, организовање предавања или циклуса предавања, кроз сарадњу у организацији уметничких изложби или концерата, издавачку делатност и друге облике сарадње. Циљ је оснивање огранка САНУ у Крагујевцу, а то значи конкурисање за места дописних чланова САНУ из реда наставника Универзитета.

7. ИНОВАТИВНОСТ У СКЛАДУ СА СВЕТСКИМ ТРЕНДОВИМА

Продужењем важења акредитације студијских програма са пет на седам година иновативност студијских програма добија на посебном значају. Самим тим, произилазе потребе за додатним уређењем иновативности, а кроз интерне норме, правилнике и пословнике о раду сваке високошколске установе.

Дневне иновативности на примерима стандардизације и уређености информационих технологија потврђују потребе за јасно уређење и измене, не само студијских програма, већ и у другим сферама рада и стваралаштва, као и у другим областима.

8. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Активности које је потребно предузети у области научно-истраживачког рада:

- повећање броја објављених радова у часописима релевантних база на годишњем нивоу,
- повезивање Универзитета у Open Science програм на нивоу Европе,
- коришћење софтвера за детекцију плагијата,
- повећавање ангажовања наставника и сарадника на домаћим научним пројектима,
- повећавање броја међународних научних пројеката,
- јачање међународне сарадње кроз успостављање сарадње са страним научно-истраживачким институтима,
- одржавање научних трибина на Универзитету, организовање и учешће на активностима за популаризацију науке;
- постављање одговарајућих материјала на веб страници Универзитета,
- укључивање најбољих студената дипломских студија у рад на научним пројектима,
- осигуравање неопходне рачунарске опреме као основног средства у научноистраживачком раду,
- константно опремање лабораторија факултета,
- праћење и надоградња постојећих и набавка нових научноистраживачких рачунарских лиценцираних програма и апликација

8.1 Могући извори финансирања научно-истраживачке делатности

Потребно је унапредити научно-истраживачке пројекте финансирањем од стране домаћих институција као и кроз повезивање факултета Универзитета и привредног сектора развити научне и истраживачке апликативне пројекте кроз уговорена истраживања. Неопходно је интензивније конкурисати за финансирање инфраструктурних и научно-истраживачких пројеката кроз регионалну и европску сарадњу и унапредити инфраструктурне и људске капацитете за конкурентне апликације.

9. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ РЕСУРСА И БОЉИХ УСЛОВА СТУДИРАЊА

Универзитет постоји, пре свега, због студената. Како би се обезбедили ресурси за подизање нивоа квалитета студирања неопходно је радити на опремању лабораторија, библиотека, дигиталних архива и других елемената наставне инфраструктуре. Такође је врло битно инсистирати на пракси студената током студирања.

Дужност Универзитета и свих факултета биће да се побољшају услови студирања студената са хендикепом, пре свега у виду стварања услова за несметан приступ простору где се одвија наставни процес.

Студент проректор и студенти - чланови Савета и Сената Универзитета које је изабрала шира студентска база имаће активно учешће у одлучивању о студентским питањима у Савету и Сенату Универзитета.

Страни студенти на нашем Универзитету морају имати олакшан административни приступ за боравак и похађање наставних садржаја за које искажу заинтересованост.

Потребно је ојачати АЛУМНИ асоцијације на нивоу Универзитета које отварају велике могућности од стипендирања садашњих студената, опремања лабораторија кроз различите пројекте па до потпоре привредних организација у којима раде. Свршени студенти Универзитета који су дипломирали, магистрирали и докторирали на факултетима у саставу Универзитета најбољи су емисари Универзитета.

9.1 Финансијски ресурси

Потребно је унапредити научно-истраживачке пројекте финансирањем од стране домаћих институција као и кроз повезивање факултета Универзитета и привредног сектора развити научне и истраживачке апликативне пројекте кроз уговорена истраживања. Неопходно је интезивирати конкурисање у међународним позивима за финансирање инфраструктурних и научно-истраживачких пројеката кроз регионалну и европску сарадњу и унапредити инфраструктурне и људске капацитете за конкурентне апликације на међународне позиве за финансирање научноистраживачких пројеката.

10. УПРАВЉАЊЕ КВАЛИТЕТОМ

Универзитет, као и сви факултети, треба обавезно да дефинишу тела и поступке за праћење, обезбеђивање и унапређење квалитета, укључујући поступке редовне интерне самоевалуације.

Дефинисање механизма за осигуравање квалитета подразумева унутрашње механизме за осигуравање квалитета наставног, научног и стручног рада. Ови механизми су у функцији сталног унапређења система квалитета. Они су дефинисани тако да су уједно и подлога за рад у поступку вредновања Универзитета и студијских програма. За унапређење управљања квалитетом потребна је:

- израда самоанализе која подразумева израду поступка самовредновања Универзитета у складу са Законом о високом образовању, у току академске године, а највише у интервалима од три академске године
- израда SWOT анализе сваког факултета посебно, како би се на основу појединачних извештаја израдила целовита SWOT анализа Универзитета.
- евалуација рада административног особља ректората и факултета

11. ЗНАЊЕ И ДОЖИВОТНО ОБРАЗОВАЊЕ

Интегративна улога Универзитета подразумева додатну пажњу активностима којима се документује резултативност студија, излазних компетенција заснованих на очекиваним и акредитованим исходима, на образовању, студијама за функционално знање, ка доживотном образовању. У том смислу, предстоје посебне активности и задаци формирања регистара и евиденције исправа (од улаза/уписа до излазних диплома на свим степенима студија).

11.1 Уметност, култура и спорт

Уметност, култура и спорт су нераскидиви део Универзитета. Потребно је јачање Филолошко-уметничког факултета путем извођења концерата и изложбених галерија студената и наставног особља.

У легату академика Николе Коке Јанковића биће смештен Центар САНУ и покренуће се изложбе у простору легата у сарадњи са Градом и градским музејем. Интезивираће се рад галерије и уметничког савета као и летња сцена Универзитета.

Посебна тежња биће на јачању универзитетског спорта кроз подстицање активног деловање студентских удружења на факултетима.

12. ЗАКЉУЧНИ СТАВОВИ

Садржај понуђеног програма би био реализован уз:

- очување академских норми и уважавање свих запослених и студената;
- транспарентан рад и континуирано информисање Савета и Сената о активностима и раду;
- рационално управљање људским ресурсима и обједињавање неких неакадемских функција, у првом реду административних и техничких;
- осигурање системског решења за обнову кадрова кроз континуирани пријем младих асистената и наставника и додатних средстава за њихово усавршавање.

12.1 Приоритети у наредном периоду

- додела станова младим истраживачима Универзитета преко Фондације за решавање стамбених потреба наставном, научно-истраживачком и уметничком кадру Универзитета;
- завршетак градње Центара изврсности Универзитета;
- почетак градње Научно-технолошког парка Универзитета;

- оснивање интердисциплинарних студијских програма мастер и докторског нивоа на Универзитету;
- почетак рада легата академика Николе Коке Јанковића;
- обезбеђивање просторних капацитета за несметану реализацију наставног процеса на Филолошко-уметничком факултету;
- довођење еминентних професора из света преко ERA Chair пројеката;
- обезбеђивање опреме за Универзитетски информатички центар;
- јачање сарадње Универзитета и САНУ преко Центра и оснивање огранка САНУ у Крагујевцу;
- интензивнији рад на добијању међународних истраживачких пројеката из позива HORIZON2020, COST, IPA, INTERREG, SCOPES итд.
- интензиван рад са привредом у окружењу: компаније MIND, SIEMENS, FIAT, COMTRADE итд.
- Оснивање start-up и spin-off компанија и других облика иновационих организација.